

на Собору 26 септември
од 31.10.2007 др.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ

Б И Л Т Е Н

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ

Билтен број 928
Скопје, 15 октомври 2007 година

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА РЕДОВЕН ПРОФЕСОР ПО ПРЕДМЕТОТ ОСНОВИ НА СТОЧАРСКО ПРОИЗВОДСТВО НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на својата XXV седница одржана на 19.9.2007 година, избра Рецензентска комисија во врска со пријавата од д-р Сретен Андонов за избор во звањето редовен професор по предметот основи на сточарско производство во состав: д-р Михајло Адамов, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Владимир Џабирски, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје и д-р Стојан Беличовски, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Откако ја прегледа доставената документација, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна го доставува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите звања по предметот основи на сточарско производство, објавен во весникот "Дневник" број 3411 од 9.7.2007, се пријави кандидатот д-р Сретен Андонов, вонреден професор по предметот основи на сточарско производство на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатот д-р Сретен Андонов е роден во Скопје во 1964 година. Основно образование и гимназија завршил во Скопје, а потоа се запишал на Земјоделскиот факултет во Скопје, каде што дипломирал во 1988 година на сточарската насока.

По дипломирањето, во 1989 година, се вработил на Земјоделскиот факултет, како помлад асистент по предметот општо сточарство. Постдипломски студии по генетика и селекција на домашните животни завршил во 1994 година на Биотехничкиот факултет во Љубљана, Словенија. Во меѓувреме бил на неколку студиски престој, и тоа:

во 1989/90 година, седуммесечен престој во Медитеранскиот земјоделски институт во Сарагоса, Шпанија;

во 1991 година, тринеделен престој во истата институција, при што ги изучувал современите методи за селекција на малите преживни животни;

во 1992 година учествувал во програмата "Mission Caprine", организирана од Владата на Франција;

во 1995 година го посетувал курсот "Увод во дизајнирање и економика на стратегиите за одгледување на домашните животни" во Прага;

во 2004 и 2005 година остварил два 3 - месечни стручни престоја на Универзитетот за животни науки во Ос, Норвешка. Соработката со одделот за домашни животни и аквакултура ја продолжил и во 2006 година (остварувајќи 3 - неделен престој), а таа сè уште трае.

Во 1996 година пријавил ја докторската дисертација под наслов: “Селекција на козите со примена на модел лактациска крива” на Земјоделскиот факултет во Скопје и ја одбранил во 1997 година.

Од 2003 година е именуван за национален координатор за биолошката разновидност во сточарството во рамките на EFRP, ФАО. Истата функција ја извршува и денес.

Д-р Сретен Андонов добро го познава англискиот јазик, а се служи и со шпанскиот и со германскиот јазик.

НАСТАВНО-ПЕДАГОШКА АКТИВНОСТ

Кандидатот д-р Сретен Андонов, од изборот за вонреден професор до денес редовно ја изведува наставата по предметот *основи на сточарско производство* на сите насоки, како и *популациона генетика во сточарството* на сточарската насока на додипломските студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Во рамките на постдипломските студии на овој Факултет, кандидатот изведува настава по предметите експериментална статистика и облагородување на домашните животни.

НАУЧНА И СТРУЧНА АКТИВНОСТ

Како резултат на севкупната досегашна работа кандидатот има објавено вкупно 66 труда и тоа 50 научни и 16 стручни, од кои 46 се рецензирани во билтените на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, бр. 569 од 4.3.1992, бр. 637 од 1.5.1995, бр. 693 од 23.10.1997 и бр. 817 од 13.12.2002. За овој избор кандидатот д-р Сретен Андонов пријавил 20 трудови, од кои 15 научни и 5 стручни.

А. Научни трудови:

1. Popovski Z., Tanaskovska B., Porcu K., Vukovic V., Andonov S., Palasevski B. 2002. New Approach in Detection of Porcine Stress Syndrome. Biotechnology in Animal Husbandry, 18 (5-6) p. 73-80.

Во овој труд е опишана модифицирана метода за изолација на ДНК од влакна при истражување на стрес - синдромот кај свињите. Оваа метода е алтернативна на постојните методи преку кои изолацијата се врши од леукоцити, а карактеризацијата се врши преку двојна дигестија на амплифицирана ДНК во која се наоѓа регионот во кој се случува мутацијата на RYR – 1 генот. Со овој пристап изолацијата на ДНК се врши од влакна со корен со користење на два детергенти, а карактеризацијата е вршена со хибридизација на амплифицираната ДНК со нерадиоактивно обележени генски проби. Во истражувањето беа вклучени 74 животни при што е

утврдено дека нивото на специфичност е 100 % споредено со конвенционалната метода, додека нивото на сензитивност изнесува 80 %.

2. Gjorgievski S., Dzabirski V., **Andonov S.**, Trajcev M., Ilic B., Gjorgievski P., Petkov V. 2003. The influence of flushing method to conception of sheep. Book of abstracts II symposium of livestock production with international participation. p. 32. Ohrid.

Во трудот се презентирани резултатите од испитувањата кои авторите ги извршеле заради утврдување на влијанието на различниот третман на исхрана кај две групи овци, од кој експерименталната, покрај идентичното базично ниво на исхрана, добивала и зголемено количество крмна смеска во периодот 30 дена пред и 15 дена по припустот. Резултатите укажуваат дека овците од експерименталната група имале сигнификантно поголем прираст, подобра концепција и процент на близнење.

Трудот го потенцира значењето на примената на флашинг -методата во зголемување на бројот добиени јагниња, што има големо значење во практиката.

3. Gjorgievski S., Dzabirski V., **Andonov S.**, Kozarovski N., Ilic B., Gjorgievski P., Trajcev M. 2003. The effects of improved sheep nutrition in the last third of pregnancy upon the lambs body live weight and sheep milk production. Book of abstracts, II symposium of livestock production with international participation. p.33. Ohrid.

Извршените испитувања го демонстрираат значењето на зголеменото ниво на исхрана и начинот на сместување врз производните резултати. Подобрената исхрана кај 120 овци во регионот на Пелагонија имала сигнификантно влијание врз зголемувањето на живата маса и млекопроизводството кај овците, како и породната и финалната жива маса на јагнињата.

Резултатите имаат практично значење, бидејќи укажуваат за значењето на правилната исхрана во фармската практика.

4. Поповски З., Порчу К., Џабирски В., Благица Димитриевска, **Андонов С.**, Коцевски Д., Вуковиќ В. 2003. Примена на ДНК -микросателитите во карактеризацијата на биодиверзитетот кај животните. Зборник на трудови од II конгрес на еколозите во Република Македонија со меѓународно учество, стр. 398-403. Охрид.

Согледувајќи го значењето на биодиверзитетот, авторите во оваа студија даваат краток опис на можностите кои ги нудат молекуларните анализи во неговото карактеризирање и одржување. Посебно се слаборирани ДНК-микросателитските маркери и нивната примена во карактеризацијата на анималниот биодиверзитет. Авторите ги наведуваат и ФАО-критериумите кои треба да ги исполнат ДНК - микросателитите.

Во трудот авторите презентираат дел од методите и концептот на работата кој е применет во карактеризацијата на биодиверзитетот кај овците

од расата праменка. Во студијата биле вклучени по 25 животни од 7 соја (бардока, каракачанскиот, дубскиот, сврљишкиот, истарскиот и рачкиот сој) на расата праменка. Популациите овци вклучени во оваа студија се карактеризираат со различни фенотипски и физиолошки особини, а наедно населуваат и различни климатско-географски региони.

5. Popovski Z., Vukovic V., Andonov S., Porcu K., Tanskovska B. 2003. Correlation between genotype for Porcine Stress Syndrome and some reproductive and reproductive traits in pigs. Book of abstracts, II symposium of livestock production with international participation. Ohrid. p17.

Во ова истражување е анализирана врската на генотипот за стрес - синдромот кај свињите со некои производни и репродуктивни својства. Утврдено е дека животните кои се носители на два мутирани RYR-1 гени, односно се стрес осетливи имаат повисок процент на мртвородени прасиња, појава на бледо, меко и воденикаво месо како резултат на концентрација на млечна киселина во мускулите и намалена дебелина на грбна сланина. Во истражувањето биле вклучени 272 животни од повеќе свињарски фарми во Македонија.

6. Џабирски В., Андонов С., Николов П., Илиќ Б., Порчу К. 2003. Некои аспекти на органското сточарско производство кај преживните животни. Зборник на трудови од II конгрес на еколозите во Република Македонија со меѓународно учество, стр. 105-113. Охрид.

Сложеноста и комплексноста на органското земјоделство произлегува од фактот што и самото конвенционално земјоделство е комплексна целина кое всушност претставува жив екосистем што постојано се развива. Органското сточарско производство е составен дел на органското земјоделство при што за негов оптимален развој потребно е познавање на можностите што овој вид на производство ги нуди, како и искуствата од земјите каде што органското сточарско производство наоѓа своја примена. Регулацијата 1804/99 на ЕЦ за органско сточарство во одделни поглавја го детерминира идниот развој на органското месо и на млекопроизводството.

Авторите во овој труд ги изнесуваат искуствата и можностите за органско сточарско производство со посебен осврт на преживните животни. Посебно внимание е дадено на органската фармска практика во овчарството, при што авторите укажуваат на нејзините појдовни точки, можности и перспективи.

7. Ивановска С., Поп-Симонова Г., Андонов С., Џабирски В. 2003. Состојба на биолошката разновидност во земјоделското производство во Република Македонија. II конгрес на еколозите на Македонија со меѓународно учество. 25-29 окт. Охрид. с. 364-369.

Поаѓајќи од обврските преземени со потпишувањето на Конвенцијата за заштита на биолошката разновидност (Рио де Жанерио) за грижа и заштита на биолошкиот диверзитет, авторите даваат приказ на состојбата со биодиверзитетот во земјоделството во Република Македонија. Притоа тие нагласуваат дека комерцијалните сорти и раси ги потиснуваат автохтоните и покрај нивното големо значење од аспект на стопанските, научните, социоекономските и еколошките интереси на Република Македонија за нивната заштита. Авторите укажуваат на алармантна состојба со локалните и автохтони сорти, особено кај компирот, пченицата, јачменот и кај индустриските култури. Кај домашните животни автохтоните раси и соеви се се уште присутни кај говедата, овците, козите, свињите, кучињата, меѓутоа со сериозна закана од исчезнување на некои од нив (каракачанската овца, локалната свиња, биволот и шарпланинецот). Притоа и покрај искуството на *ex-situ* институтско одржување на некои комерцијални сорти и линии, и во случајот со каракачанската овца, *in-situ* конзервацијата на локални форми воопшто не е воведена.

8. Vukovic V., Andonov S., Kocovski D., Popovski Z., Belicovski S.: 2004. Overview of pig breeding in Republic of Macedonia. 4th International workshop on data management and genetic evaluation in pigs, Book of abstracts, 4, p.66, Department of Animal Science, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Domzale, Slovenia.

Во трудот авторите даваат приказ на националната одгледувачка програма во свињарството во Република Македонија, од аспект на одредување на одгледувачките цели, идентификација, контрола и оцена на приплодните вредности, рангирањето и избор на грлата. Врз основа на симулација на селекциската шема предвиден е генетскиот напредок, во услови на примена на предложената селекциска шема. Имајќи ја предвид актуелната состојба со свињарското производство во Република Македонија, трудот има практично значење во организација на одгледувачката програма и дава можност за програмирање на очекуваните резултати, а со цел обезбедување на нејзината финансиска исплатливост.

9. Porcu K., Popovski Z.T., Dzabirski V., Andonov S., Blagica Tanaskovska. 2004. Determination of pick values of cattle goat and sheep DNA micro satellites in the sheep genome. International Symposium: Sustainable Utilization of Indigenous Plant and Animal Genetic Resources in the Mediterranean Region, Mostar, BiH, 2004.

Во оваа студија се анализирани PIC-вредностите (Polimorphism Information Content) на 4 говедски, 5 козји и 6 овчи ДНК-микросателитски локуси во геномот на овчеполскиот, шарпланинскиот и каракачанскиот сој локална праменка. Највисоки PIC-вредности за ДНК-микросателитите од говедско потекло се утврдени за локусот ILSTS28, во геномот на сите три соја (шарпланински 0,850; каракачански 0,846 и овчеполски 0,873). Два козји ДНК-микросателити SRCRSP7 и SRCRSP8 покажале највисоки PIC- вредности, и тоа: SRCRSP7 во геномот на шарпланинската (0,901) и SRCRSP8 во геномот на

каракачанката (0,857) и овчеполката (0,884). Од овчите ДНК – микросателити, локусот McM527 бил најинформативен кај трите соја: шарпланинскиот (0,917), каракачанскиот (0,918) и овчеполскиот (0,911). Испитувањата претставуваат одличен пример за користење на ДНК-микросателитите во генетската карактеризација на популациите автохтони праменки во Република Македонија.

10. Vukovic V., Andonov S., Petrovic Milica, Vasilev D., Belicovski S. 2004. Heritability of litter size traits of swine estimated by repeatability animal model with one and two traits. 16th Symposium on innovation in animal science and production, Biotechnology in animal husbandry, 20(5-6) p.79, Belgrade, Yugoslavia, November 17-18.

Во трудот се оценети вредностите за херитабилност на особините за плодност кај свињите со примена на т.н. repeatability animal модел, како едно-особински и биваријатен модел. За таа цел користена е база на податоци за 5440 легла. Независно од тоа кој модел бил употребен во анализите, потврдено е дека оцените на херитабилноста за плодност кај свињите се ниски. Вредностите за херитабилност биле во рангот од $h^2=0,02$ за број на одбисни прасиња до $h^2=0,16$ за број на живородени прасиња во леглото. Вредноста на овој труд се согледува во примената на биваријатен модел при што се согледуваат меѓусебните генетски врски кај испитуваните особини кои можат да послужат како основа за оптимизирање на т.н. економски селекциски индекси, како дел од националната одгледувачка програма за свињи во Република Македонија.

11. Dzabirski V., Porcu K., Dimitrievska Blagica, Andonov S., Popovsk T.Z. 2005. Genetic identity among macedonian indigenous sheep strains. Proceedings Conference for Ovine and Caprine production. Abstract, p.386. 3-7 September, 2005, Ohrid, Macedonia.

Поаѓајќи од веќе утврдените разлики во производствените и фенотипските карактеристики кај домашните соеви праменка (овчеполскиот, шарпланинскиот и каракачанскиот), авторите на овој труд си поставиле цел да го истражат коефициентот на генетскиот идентитет меѓу овие локални соеви овци. Во студијата, базирана врз анализа на 15 ДНК-микросателити, со употреба на молекуларни методи на изолација, амплификација и фрагментација беа анализирани по 35 примероци од секоја популација. Резултатите покажале дека највисок коефициент на генетски идентитет (0,627) имаат геномите на шарпланинскиот и овчеполскиот сој, додека неговата вредност меѓу геномите на шарпланинскиот и каракачанскиот сој изнесува 0,606. Најниска вредност на коефициентот на генетскиот идентитет е утврдена меѓу овчеполскиот и каракачанскиот сој праменка (0,578).

Значењето на овој труд се согледува во обидот за дистинкција меѓу домашните автохтони праменки на ниво на ДНК, што од своја страна претставува придонес кон карактеризацијата на генетските ресурси кај домашните животни во поширока смисла.

12. **Andonov S.**, J. Ødegård, G. Klemetsdal, T. Ådnøy, Inger Anne Boman, V. Dzabirski, V. Vukovic, D. Kocevski, Sonja Srbinovska. 2006. Estimation of Genetic Parameters for Milk Traits in Dairy Goats Using a Random Regression Model. Yearbook of Faculty of Agricultural Sciences and Food, Skopje. p. 135-147.

Цел на трудот е да даде осврт на процедурите за анализа на генетските параметри за особините на млеко, преку случајни регресији, проследени преку пример на анализи кај млечните кози. Испитувани се генетските параметри за дневното количество на млеко, процентуалната застапеност на мастите, протеините и лактозата во млекото, со анализа на податоците од 16.446 записи кај 3556 грла кози во прва лактација. Оценетите вредности за адитивната генетска варијанса за дневната количина на млеко покажала форма слична на лактациска крива, со забележлива нагорна насока. Траекториите на адитивната генетска варијанса за застапеноста на мастите, протеините и лактозата биле идентични со типичните лактациски криви за овие особини. Варијансите на постојаната животна средина во текот на лактацијата покажале зголемена варијабилност за деновите од лактацијата, додека варијансите на истата за мастите во млекото биле најголеми во средината на лактацијата.

Анализите придонесуваат за развивањето на современи методи при оцената на генетските параметри кај домашните животни, како и општото познавање на сите фактори кои влијаат врз особините на млекото кај млечните кози, и нивните промени во текот на лактацијата.

13. Dzabirski V., Porču K., Popovski T.Z., **Andonov S.**, Dimitrievska Blagica. 2006. Preliminarni rezultati polimorfizma DNK mikrosatelita razlicitotg porekla u genomu autohtonih sojeva ovaca rase pramenke u Makedoniji. Abstract, XIX Naučno-stručni skup poljoprivrede i prehrambene industrije, 7-9 juni, Neum.

Разликите во фенотипот и производствените особини на автохтоните соеви овци ги поттикнале авторите да започнат со дистинкција на локалните популации овци во Република Македонија (овчеполска, шарпланинска и каракачанска) и преку употреба на методите на молекуларната биологија. За таа цел, анализиран е геномот на 35 возрасни индивидуи од секоја популација со помош на 15 ДНК - микросателитски локуси од различно потекло. Во просек, во геномот на шарпланинскиот сој се детерминирани 12,13, кај каракачанската 11,53 и кај овчеполската 13,27 алели по локус. Иницијалната диференцијација на геномот кај трите автохтони соеви праменка може да се согледа преку различната дистрибуција на карактеристичните приватни алели во геномот на овчеполската (34), шарпланинската (30) и каракачанската овца(16).

ПРЕЛИМИНАРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОД ОВОЈ ТРУД ИМААТ ГОЛЕМО ЗНАЧЕЊЕ, БИДЕЈЌИ УКАЖУВААТ НА ШИРОКИТЕ МОЖНОСТИ ЗА ПРИМЕНА НА ДНК- МИКРОСАТЕЛИТИТЕ ВО ЕВОЛУТИВНИТЕ СТУДИИ КАЈ ДОМАШНИТЕ ПОПУЛАЦИИ ОВЦИ.

14. Vuković V., Andonov S., Malovrh Š., Kocevski D., Dimitrievski Z., Kovač M. 2007. Estimation of genetic parameters for number of teats and traits from performance test of gilts. 3rd Meeting of the Universities and Research Institutions for Animal Science of the Balkan Countries, Thessaloniki Feb 10 – 12.

Целта на трудот е да даде првични сознанија за бројот на дојки кај назимките и својствата од перформанс тест. Општо е прифатена теоријата дека грлата со поголем број на дојки се поплодни, како едно од бројните својства кои се бараат од назимките за приплод. Оттаму, интересно е испитувањето на генетските параметри за бројот на дојки и останатите карактеристики на назимките од перформанс тестот. Во трудот е користена база на податоци од 5163 назимки (чисторасни и мелези), при што се земен 3 основни параметри: вкупниот број на дојки (TT), дневниот прираст (LDG) и просечната дебелина на грбна сланина (BFAVG). Параметрите се оценувани со два различни модела, соодветно на својствата во рамките на multy treat animal модел. Оценетите херитабилности за сите особини бил среден до висок ($h^2=0.16$ за TT, $h^2=0.27$ за LDG и $h^2=0.38$ за BFAVG). Генетските корелации меѓу TT и LDG и BFAVG била 0.22, односно 0.06, додека меѓу LDG и BFAVG - 0.03.

Имајќи ги предвид барањата на современото свињарско производство, за голема плодност и изразена млечност на мајките како и нагласен прираст и ниска застапеност на грбната сланина на гоениците, трудот има и апликативно значење во селекциските програми, бидејќи дава осврт на една ретко испитувана особина како што е вкупниот број на дојки.

15. Andonov S., Ødegård J., Boman I. A., Svendsen M., Holme I. J., Ådnøy T., Vukovic V., Klemetsdal G. 2007. Validation of Test-Day Models for Genetic Evaluation of Dairy Goats in Norway. J. Dairy Sci. Accepted.

Целта на трудот е да се испита влијанието на фиксните фактори во моделите за оцена на генетските параметри кај млечните кози. За таа цел користени се 2111-2371 записи за дневните контроли за млечноста и хемиски состав на млекото кај 17 стада кози, за период од 15 години, добиени од Норвешката асоцијација на одгледувачи на кози. Анализата опфатила 4 т.н. test-day модели, а биле споредувани врз основа на два основни критериума и тоа MSEP (mean-squared error of prediction) и пристрасност на моделот кој дејствува врз генетскиот тренд, познат како Voichard метод 3. Според првиот метод на споредба, како најповолен е избран Модел 3, додека со вториот метод предност му се дава на Модел 1. MSEP го објаснува опишувањето на самиот модел, додека методот за пристрасност врз генетскиот тренд ја испитува способноста на моделот за непристрасни генетски оценки, односно способноста на моделот за одделување на генетските трендови од влијанијата на парagenетските фактори, па авторите му даваат предност на модел 1. Оценките на херитабилноста за дневната количина на млеко (0,26) и за застапеноста на масти, протеини и лактоза во млекото (0,24-0,27) биле во рамките на литературните сознанија.

Трудот има големо научно значење, со самиот факт дека тој е прифатен да биде објавен во реномирано списание од светски ранг (со фактор на влијание од 2.284 (<http://jds.fass.org/>)). Во него се дава критички осврт на споредбени методологии за споредба на различни генетски модели, при тоа давајќи објаснување за суштината на нивната споредба. Апликативноста на трудот се согледува во фактот бидејќи со него се направени првични испитувања за ревидирање на постојната одгледувачка програма на млечни кози во Норвешка, со предлог за ревидирање на користените методи за генетска оцена.

Б. Стручни трудови:

За време на извештајниот период, професор д-р Сретен Андонов, во рамките на својата стручно-апликативна активност, како коавтор има издадено три публикации од областа на сточарството и земјоделството.

1. Џабирски В., Андонов С., Србиновска Соња, Венев Д. 2003. Прирачник за одгледување овци и производство на бело саламурено сирење. CARE Internacional, Македонија.

Прирачникот е наменет за одгледувачи на овци и производители на бело меко сирење, како и за сите оние на кои им се потребни информации за секторот, односно се интересираат за започнување со фармска овчарска практика.

Прирачникот е напишан на 144 страници, во луксузно издание и богато илустриран со фотографии, соодветни шеми и табели што придонесува за неговата разбирливост за сите целни групи. Поделен е на седум поглавја во кои концизно се опфатени клучните теми во овчарската практика и производството на бело меко сирење. Содржините приложени во овој труд претставуваат заокружена целина на практични совети и теориски податоци кои го едуцираат корисникот како за општите состојби во овчарството (производствен систем, раси, значење, производи итн), така и за многу поединости во примената на одредена фармска практика, проследена со соодветна селекција, сместување, исхрана и технологија на производство на млеко, месо и волна. Подготвениот календар за здравствена заштита претставува посебен дел кој укажува на потребата базично да се познаваат болестите кај овците и на неопходноста од рутинска превентивна и здравствена заштита. Од особено значење е делот за производство на сирење на фарма, во кој детално (преку цртежи, шеми, слики) се обработени постапките за добивање на квалитетно бело саламурено сирење во фармски услови.

Прирачникот претставува не само придонес за обуката на постојните фармери, туку и водич низ производството на оние кои имаат намера да се занимаваат со овчарство.

2. Petkovski S., Matevski V., Melovski Lj., Krstic S., Nikolov N., **Andonov S.** 2003. Country study for biodiversity of the Republic of Macedonia – First National Report. Ministry of Environment and Physical Planning. Skopje.

Студијата, нарачана од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање, за прв пат во Република Македонија ја опишува целокупната биолошка разновидност. Таа содржи 217 страници и дава осврт на националното богатство на живиот свет, а воедно и на агробилошката разновидност како составен дел од неа, како и на сите национални биолошки ресурси од аспект на видова распространетост, доминантност и загрозеност, искористување во стопански цели и влијанијата кои придонесуваат за нејзината менливост во позитивна или негативна смисла. Оттаму и значењето на студијата е сеопфатно и со значаен национален придонес.

3. Petkovski S., Matevski V., Melovski Lj., Krstic S., Nikolov N., **Andonov S.** 2003. Biodiversity strategy and action plan of the Republic of Macedonia. Ministry of Environment and Physical Planning, Skopje

Истиот тим учествувал во изготвување на првата национална стратегија и акционен план за заштита на биолошката разновидност. Оваа публикација содржана на 128 страници, покрај репрезентативна функција има особено практичното значење бидејќи ги дава основните интегрални пристапи кон зачувување на биолошката разновидност, како и нејзиното одржливо користење. Акциониот план ги насочува поединечните активности за да се постигне општата цел и извлечените насоки набројани во стратегијата. Акциониот план е претставен според поединечни акции, прикажани според обем и приоритет кои треба да се преземат на национално ниво. Во неа како интегрален дел е претставено посебно поглавје за агробилошката разновидност, а во неа и биолошката разновидност во сточарството.

4. Petkovski S., Matevski V., Melovski Lj., Krstic S., Nikolov N., **Andonov S.** 2004. Glossary of Biodiversity Terminology. Ministry of Environment and Physical Planning. Skopje.

Со цел правилно да се протолкуваат употребените стручни термини во студијата и стратегијата и акциониот план за биолошката разновидност во Република Македонија, авторите изготвиле и терминологски речник. Со него се опфатени стручни термини кои се објаснети на македонски и англиски јазик. Придонесот на ваквиот речник е уште поголем бидејќи тој ја пополнува празнината во стручната литература од областа на биолошката разновидност на македонски јазик.

5. Porcu K., Dzabirski V., Popovski T. Z., **Andonov S.**, Tanaskovska Blagica. 2006. Catalogue of west balkan pramenka sheep breed types – Pramenka breed types of Macedonia p. 55-61. Norwegian see programme in Agriculture: "Competence transfer and institutional contact and cooperation between faculties of Agriculture, Forestry and Veterinary medicine in South Eastern Europe".

Каталогот претставува публикација од голема важност која се согледува во промоцијата, описот и документацијата на генетските ресурси кај овците на западниот Балкан. Авторите, во делот на праменките застапени во Република Македонија, со помош на квалитетни фотографии и соодветен опис, овозможиле одличен приказ на сите релевантни податоци за автохтоните праменки во Република Македонија.

В. Проекти

Како резултат на континуираната научно-стручна активност, кандидатот учествувал во повеќе научноистражувачки и апликативни проекти од областа на сточарството и земјоделството, од национален и меѓународен карактер, меѓу кои и:

1. Development of a common methodology to evaluate and monitor the population-genetic status of farm animal breeds in Europe and derive a common interpretation of the status of endangerment of breeds. ERFP, 2006-2007 (раководител).
2. New Curriculum Models For Educating Food Engineers (NCMEFE) TEMPUS 2007-2009 (учесник).
3. SEBI 2010 Process, Indicator development, EEA. 2005-2007 (учесник).
4. Meat Quality Control in Macedonia. PSO, The Netherland. 2002-2003 (национален раководител).
5. Unification And Improving Of Selection Of Pigs In Balkan Region. NORAGRI. 2002-2003 (учесник).
6. Словенско-македонска научна мрежа во одгледување на домашните животни. МОН. 2005-2006 (учесник).
7. Молекуларни маркери кај домашните животни. МОН. 2003-2005 (раководител).
8. Генетски маркери во селекција на домашните животни – Ryanodine receptore (PSP-1) ген кај свињите МОН 2002-2003 (раководител).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за досегашната наставно-педагошка, научна, стручна и општествена активност на д-р Сретен Андонов, може да се констатира дека тој успешно ја изведува наставата, има објавено значителен број научни и стручни трудови и учествува во експертски тимови при изработката на повеќе научни и апликативни проекти од областа на сточарството, специјално во полето на примена на генетика и селекција кај домашните животни. Тој бележи значителен успех во научноистражувачката дејност и учествува и раководи неколку научни и апликативни проекти. Исто така активно е вклучен во реформите на високото образование согласно со болошкиот процес, спроведуван преку Темпус - проект.

Поради тоа, Комисијата заклучува дека кандидатот ги исполнува педагошките, научните, стручните, моралните и формалните критериуми за

да биде избран во повисоко универзитетско звање. Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје д-р Сретен Андонов да го избере во звањето редовен професор по предметот основи на сточарско производство.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Михајло Адамов, с.р.

Проф. д-р Владимир Џабирски, с.р.

Проф. д-р Стојан Беличовски, с.р.

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

Бр.02 - 2845/3

06 11.2007 год.

Скопје

Врз основа на член 75, 129, 132, 133 и 142 од Законот за високото образование ("Службен весник на РМ" бр.64/2000 и бр. 49/2003), член 13 до 39 од Законот за работни односи ("Службен весник на РМ" бр.62/2005), и согласно Правилникот за единствените критериуми и постапката за избор во наставно-научни, наставни, наставно-стручни и соработнички звања, на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, (Универзитетски гласник бр. 29/2002), Наставно-научниот совет на XXVI-та седница, одржана на 31. 10. 2007 година, **д о н е с е**

О Д Л У К А

**за избор во наставно-научно звање и засновање на работен однос
на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје**

I

Д-р СРЕТЕН АНДОНОВ, се избира во наставно-научно звање - **редовен професор по предметот основи на сточарско производство** на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, Билтен бр.928, стр.24 од 15. 10. 2007 година, по Конкурсот објавен на 9 .7.2007 година, во весникот "Дневник".

Именованиот продолжува со Договорот за вработување и остварува права и обврски од работен однос на Факултетот за земјоделски науки и храна, согласно Законот за високото образование, Законот за работни односи и колективниот договор, за времето на кое е избран.

II

Во согласност со оваа одлука, деканот на Факултетот ќе донесе решение за распоредување на работно место и за утврдување на плата и надоместоци од плата, како редовен професор, со примена од **1.11.2007 година**.

III

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето, а да се достави до именованата, сметководството - благајна, персоналното досие, архивата и документацијата на Факултетот.

ПРАВНА ПОУКА: Против оваа одлука, незадоволната страна има право на приговор до Наставно-научниот совет, во рок од 8 дена од денот на доставувањето

КП/ИМ

